

ក្រសួងស្ថិតិស្រុកកម្ពុជា
ROYAL ACADEMY OF CAMBODIA

សង្ខេបព្រំដែនកម្ពុជា-ឡាវ៖
ពីតំបន់អូរទេវតាដល់ចំណុចប្រសព្វរវាងខេត្តស្ទឹងត្រែង និងខេត្តរតនគិរី

២០១៧

អរម្ភកថា

នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរគ្រប់ជំនាន់ត្រៀមមក តែងតែបានប្រាប់គ្នាតៗថា ប្រទេសយើងមានវិសាលភាពធំទូលាយ ដោយក្នុងអតីតកាល ទឹកដីខ្មែរបានលាតសន្ធឹងនៅចន្លោះប្រទេសចិននិងឥណ្ឌា និងជាចក្រភពមួយដែលមានអំណាចគ្របដណ្តប់នៅក្នុងតំបន់ឥណ្ឌូចិន។ ទោះបីជាការរៀបរាប់នេះ មានចំណុចខ្លះជាការអះអាងទៅតាមរឿងព្រេងបុរាណ ប៉ុន្តែប្រាសាទអង្គរវត្ត គឺជាតឹកតាងបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់អំពីឥទ្ធិពលដ៏ខ្លាំងក្លានៃមហាអំណាចក្រខ្មែរ តាមរយៈកេរដំណែលរបស់ដូនតាយើងដែលបញ្ជាក់អំពីការរីកចម្រើនរបស់ខ្មែរ ដូចជាតាមរយៈភាពសម្បូរបែបនៃមធ្យោបាយធ្វើដំណើរដូចជា តាមសំពៅ សេះ ជំរី ជាដើម ដែលត្រូវបានធ្លាក់ចោលនៅលើផ្ទាំងសិលា នៅតាមជញ្ជាំងនៃប្រាសាទនានា។ ប៉ុន្តែឯកសារដែលបានបន្សល់ទុកមកដល់បច្ចុប្បន្ន ដូចជាស្លឹករឹតជាដើម ពិតជានៅមានតិចតួចណាស់ ដោយសារតែឯកសារទាំងនោះត្រូវបានកម្ទេចដោយសារសង្គ្រាម ជាហេតុធ្វើឱ្យការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីប្រវត្តិសាស្ត្រមួយភាគធំ គឺត្រូវពឹងផ្អែកលើការសិក្សាទៅលើសិលាចារឹកដែលបន្សល់នៅតាមប្រាសាទនានា។ ដោយឈរលើគោលដំហែរផ្សះផ្សាជាតិសាមគ្គីជាតិ អធិបតេយ្យភាព និងបូរណភាពទឹកដី និងអនុលោមទៅតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានរៀបចំនូវព្រំដែនដីជាក់លាក់មួយ ក្រោមការដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដែលមានសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** ជាប្រមុខដឹកនាំ បានធ្វើការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ ដើម្បីកំណត់មូលដ្ឋានគតិយុត្តិទាក់ទងនឹងបញ្ហាព្រំដែនជាក់លាក់ ដោយផ្អែកលើមរកតដែលបន្សល់ទុកដោយអាណានិគមនិយមបារាំង ដូចដែលមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

បញ្ហាព្រំដែនរវាងប្រទេសកម្ពុជានិងវៀតណាម បាននិងកំពុងបន្តដោះស្រាយរីឯទំនាស់ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃក៏បានបញ្ចប់ភាពតានតឹង ស្រាប់តែបញ្ហាមួយបានផ្ទុះឡើង គឺទំនាស់ព្រំដែនកម្ពុជា-ឡាវ។ ប្រទេសកម្ពុជានិងប្រទេសឡាវ មានវប្បធម៌ប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់ ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ហើយក៏ពុំធ្លាប់មានបញ្ហាព្រំដែន

ជាមួយគ្នានោះដែរ។ ជាការពិតណាស់គ្រប់ប្រទេសនៅលើពិភពលោក សុទ្ធសឹងតែធ្លាប់មាន ឬនៅតែបន្តមានបញ្ហាដោះស្រាយជាមួយប្រទេសជិតខាងរបស់ខ្លួនដោយសារហេតុផលប្រវត្តិសាស្ត្រ ស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រ មរតកបន្ទូលពីអតីតប្រទេសដាក់អាណានិគម ឬការឈ្លានពានជាដើម-ល-។ ហើយយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះ គឺអាស្រ័យទៅលើបទពិសោធន៍ ទេពកោសល្យ ក៏ដូចជាឆន្ទៈរបស់មេដឹកនាំនៃប្រទេសទាំងនោះផ្ទាល់ផងដែរ។ ដោយសារតែ កម្ពុជានិងឡាវ សុទ្ធតែជាប្រទេសដែលធ្លាប់ស្ថិតនៅក្រោមអាណានិគមនិយមបារាំងដូចគ្នាហេតុនេះហើយ បញ្ហាព្រំដែនរវាងកម្ពុជានិងឡាវពុំទាន់មានផែនទីបែងចែកព្រំដែនច្បាស់លាស់ណាមួយ ក្រៅតែពីផែនទីរដ្ឋបាលសម្រាប់គ្រប់គ្រងដែនដីក្រោមអាណានិគម ដែលបោះពុម្ពដោយក្រុមភូមិសាស្ត្រឥណ្ឌូចិន បន្ទូលពីអាណានិគមនិយមបារាំងនោះឡើយ។ តាមការពិត ប្រទេសកម្ពុជានិងប្រទេសឡាវ បានអនុម័តយកផែនទីដែលបន្ទូលពីអាណានិគមនិយមបារាំង ធ្វើជាមូលដ្ឋានក្នុងការកំណត់និងបោះបង្គោលព្រំដែនប្រទេសទាំងពីរ ប៉ុន្តែភាគីឡាវដែលបានឆ្លងទន្លេ ចូលមកហាមឃាត់ការស្ថាបនាផ្លូវតាមបណ្តោយទន្លេកុង (ឡាវហៅថាសេកុង) របស់កងវិស្វកម្មនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទកម្ពុជាកាលពីដើមឆ្នាំ២០១៧នោះ បានអះអាងថា តំបន់ដែលកម្ពុជាកំពុងស្ថាបនាផ្លូវនោះ គឺជាតំបន់ដែលមិនទាន់បានដោះស្រាយទៅវិញ។ ភាពតានតឹង និងការប្រឈមមុខគ្នា បានឈានរហូតដល់មានការប្រកាសដាក់ឱសានវាទ។

មាតិកា

ទំព័រ

ជំពូកទី១ ប្រវត្តិទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសកម្ពុជា និង ឡាវ ១

១.១. សេចក្តីផ្តើម ១
១.២. ទិដ្ឋភាពប្រវត្តិសាស្ត្រ ៤
១.៣. ទំនាក់ទំនងការទូត ៧
១.៤. វិស័យនយោបាយនិងសន្តិសុខ ១២
១.៥. ការបោះបង្គោលព្រំដែន ១៥
១.៦. សេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម ទេសចរណ៍ ១៧
១.៧. ផ្នែកវប្បធម៌ ១៩

ជំពូកទី២ បញ្ហាជម្លោះព្រំដែនកម្ពុជា-ឡាវ ២២

២.១. ទិដ្ឋភាពនៃទំនាក់ទំនងរវាងព្រំដែនកម្ពុជា និង ឡាវ ២៣
២.២. ទិដ្ឋភាពនៃបញ្ហាព្រំដែន កម្ពុជា-ឡាវ ២៥
២.៣. ទីតាំងជម្លោះ: ៤៩
២.៤. ទិដ្ឋភាពច្បាប់ ៥១
២.៥. ដំណោះស្រាយ ៥៣

**ជំពូកទី៣ កិច្ចបរិច្ឆេទ និងការប្រកាសជកកម្លាំងចេញពីតំបន់មាន
ជម្លោះ:** ៥៧

៣.១. ព្រឹត្តិការណ៍ថ្ងៃទី១២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧ ៥៧
៣.២. កិច្ចចរចា និងលទ្ធផលនៃដំណោះស្រាយដោយសន្តិវិធីជាមួយភាគីឡាវ
..... ៥៨

ជំពូកទី៤ ទស្សនៈដ៏ទុំវិញ្ញាជម្លោះព្រំដែនកម្ពុជា-ឡាវ ៦៥

៤.១. ទស្សនៈនិងការយល់ឃើញរបស់អ្នកនយោបាយ	៦៥
៤.២. ទស្សនៈនិងការយល់ឃើញរបស់អ្នកវិភាគ	៧៦
៤.៣. ទស្សនៈនិងការយល់ឃើញរបស់សង្គមស៊ីវិល	៨០

**ជំពូកទី៥ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់ក្រុមការងារស្រាវជ្រាវ
នៃលេខបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា** ៨៣

៥.១. ការធ្វើដំណើរពីខេត្តស្ទឹងត្រែងឆ្ពោះទៅតំបន់ជម្លោះ	៨៣
៥.២ ដំណើរឆ្ពោះទៅតំបន់ឈរជើងរបស់វរសេនាធិលេខ៤២	៨៥
៥.៣. ដំណើរឆ្ពោះទៅតំបន់ដែលឡាវបានបោះទីតាំងនៅអូរអាឡៃ	៨៦
៥.៤. ដំណើរឆ្ពោះទៅតំបន់អូរតាក់ឡាវ	៩១
៥.៥. ដំណើរឆ្ពោះទៅចំណុចប្រសព្វនៃព្រំដែនខេត្តទាំងពីរ	៩២

សន្និដ្ឋាន ៩៥

លេខកូដសៀវភៅខាងលើនេះបានតាមរយៈ
លេខទូរស័ព្ទ : 090 ២៣ ៥២ ១៨
0៩២ ៤៦ ៩៣ ៨៤